

UZASADNIENIE

K. B. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła w dniu 21.12.2015 r. za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. do Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp. odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z dnia 18 listopada 2015 r. znak: (...), na mocy której odmówiono wnioskodawczyni wypłaty jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy po zmarłym wskutek wypadku przy pracy w dniu 20.06.2015 r. A. B..

W uzasadnieniu wskazała, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wydał sporną decyzję na podstawie błędnego ustalenia, iż wnioskodawczyni w dniu śmierci ojca nie kontynuowała nauki. Wskazała, iż w dniu wypadku ojca ukończyła 16 lat, zaś nie zaprzestała nauki i nie została skreślona z listy uczniów, lecz podjęła decyzję o zmianie szkoły wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego z technikum na liceum dla dorosłych, albowiem musiała opiekować się chorą matką uznaną za niezdolną do samodzielnej egzystencji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w G. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania, podając, iż odmówił wnioskodawczyni prawa do jednorazowego odszkodowania po zmarłym w dniu 20.06.2015 r. ojcu albowiem w tym czasie K. B. nie kontynuowała już nauki. Jak wskazano w uzasadnieniu K. B. była kwalifikowana za I semestr roku szkolnego 2014/2015 w Zespole Szkół (...) w S., lecz przestała uczęszczać do szkoły w II semestrze po dniu 28.02.2015 r. z zamiarem podjęcia nauki dopiero we wrześniu 2015 r.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni w roku szkolnym 2014/2015 r. była uczennicą klasy I D Zespołu Szkół (...) w S. wchodzącego w skład zespołu kształcącego w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych. K. B. uzyskała promocję na semestr II, lecz zaprzestała kontynuowania nauki od dnia 28.02.2015 r. z zamiarem podjęcia jej powtórnie od nowego roku szkolnego (...) tj. od września 2015 r. w klasie I w Zespole Szkół (...) w S., w którym zajęcia odbywają się w weekendy. Decyzja o zmianie szkoły i trybu nauczania spowodowana była koniecznością opieki nad ciężko chorą i niezdolną do samodzielnej egzystencji matką, a także śmiercią ojca w dniu 20.06.2015 r. wskutek wypadku przy pracy, któremu uległ w dniu 03.02.2015 r. Wnioskodawczyni przed śmiercią ojca wraz z nim dzieliła opiekę nad chorą matką. K. B. zajmowała się niezdolną do samodzielnej egzystencji T. K. od godziny 15, po powrocie z zajęć szkolnych, zaś do godziny 15 czynił to jej ojciec, który po powrocie córki z szkoły udawał się do pracy. Od dnia 03.02.2015 r. wnioskodawczyni była jedynym opiekunem ciężko chorej matki i samodzielnie sprawowała nad nią opiekę. Wnioskodawczyni sprawowała nad matką całonocną opiekę kompleksową polegającą na podawaniu leków, wykonywaniu czynności higienicznych, sporządzania i podawania posiłków, ubierania, czy odprowadzania do toalety znajdującej się na półpiętrze.

Dowód:

Akta rentowe (...)

- zeznania wnioskodawczyni – k. 24-25 i 43-44
- zaświadczenie lekarskie z dnia 21.06.2016 r. – k. 56
- zeznania D. B. – k. 78
- zeznania J. K. – k. 79

T. K. zaczęła chorować od grudnia 2012 r., kiedy to po raz pierwszy przewróciła się. W badaniu 05.07.2013 r. stwierdzono cechy niedowładu ciała jednostronnego lewego. W grudniu 2014 lub styczniu 2015 r. doznała udaru i z uwagi na poroszenie stanu zdrowia w okresie od 21.07.2015 r. do 28.07.2015 r. była hospitalizowana w Szpitalu

w S. na Oddziale Chorób Zewnętrznych z rozpoznaniem udaru mózgu z niedowładem lewostronnym, cukrzycy zrekompensowanej, hiperglikemią, nadciśnieniem tętniczym z zajęciem serca i infekcją dróg moczowych. T. K. od czasu, gdy doznała udaru wymagała pomocy i opieki całodobowej w zakresie czynności higienicznych, żywienia i podawaniu leków. T. K. porusza się przy pomocy specjalistycznego chodzika lub wózka inwalidzkiego. Decyzją z dnia 18.12.2013 r. (...) Oddział w G. przyznał T. K. prawo do emerytury, zaś orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 23.11.2015 r. matka wnioskodawczyni została uznana za niezdolną do samodzielnej egzystencji od 21.07.2015 r. do 30.11.2016 r. Decyzją z dnia 10.12.2015 r. (...) Oddział w G. przyznał T. K. dodatek pielęgnacyjny. Stan zdrowia i fizyczny T. K. był tak samo ciężki przed wydaniem orzeczenia z dnia 23.11.2015 r. jak po jego wydaniu. Matka wnioskodawczyni także przed orzeczeniem niezdolności do samodzielnej egzystencji wymagała całodobowej opieki i pomocy osób trzecich w czynnościach dnia codziennego.

Dowód:

Akta emerytalne tom I znak sprawy (...)

Akta orzecznicze znak 1110100/6310/B5/ (...). (...)

- zeznania wnioskodawczyni – k. 24-25 i 43-44

- zeznania D. B. – k. 78

- zeznania J. K. – k. 79

- dokumentacja medyczna T. K. – k. 57-63

- orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 23.11.2015 r. – k. 7

A. B. w okresie od 23.04.2014 r. do 20.06.2015 r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) SP. z o.o. w S. na stanowisku kierowcy-konduktora. W dniu 03.02.2015 r. kierując autobusem marki M. (...) podejmował linie S.-G. Około godziny 16:10 pojechał na zaplanowaną linię S.-G. – S. i kierując ww. pojazdem uległ wypadkowi na drodze nr (...) na odcinku między K. a O.. W wyniku zdarzenia został przewieziony do Szpitala Wojewódzkiego w G. z rozpoznaniem urazu wielomiejscowego w postaci złamania kości skroniowej i czołowej prawej, złamania zatoki czołowej, wieloodłamowego złamania kości nosa, stłuczeniem mózgu, pourazowym krwotokiem podpajeczynówkowym i do komór mózgu oraz ostrą niewydolnością oddechową, gdzie przebywał do 13.02.2015 r. Następnie został przetransportowany do Szpitala (...) w S. gdzie przebywał do 03.03.2015 r. z rozpoznaniem wodogłowia pourazowego, śpiączką mózgową i czterokończynowym porażeniem spastycznym oraz innymi urazami obejmującymi liczne okolice ciała. Kolejno w dniu 03.03.2015 r. do 02.04.2015 r. przebywał w Szpitalu Wojewódzkim w G. A. B. od dnia 20.04.2015 r. do 27.04.2015 r. przebywał w Szpitalu (...) w S. z rozpoznaniem następstw urazu śródczaszkowego z zaleceniem dalszej opieki w ZOL w D.. Od dnia 27.04.2015 r. przebywał w ZOL w D., gdzie w dniu 20.06.2015 r. nastąpił zgon z uwagi na zatrzymanie krążenia-oddychania w następstwie urazu śródmózgowego.

Lekarz Orzecznik ZUS z opinii lekarskiej z dnia 28.09.2015 r. ustalił 100% stałego uszczerbku na zdrowiu A. B. spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 03.02.2015 r. Komisja Lekarska ZUS Oddział w Z. w opinii lekarskiej z dnia 14.10.2015 r. uznała, iż liczne obrażenia ciała A. B. wskutek wypadku przy pracy doprowadziły do zgonu w dniu 20.06.2015 r. i ustaliła związek śmierci z wypadkiem przy pracy z dnia 03.02.2015 r.

Dowód:

Akta rentowe (...)

Akta orzecznicze znak 1110100/6310/B5/ (...). (...)

- zeznania wnioskodawczyni – k. 24-25 i 43-44

- zaświadczenie lekarskie z dnia 21.06.2016 r. – k. 56

- zeznania D. B. – k. 78

- zeznania J. K. – k. 79

K. B. w dniu 28.07.2015 r. wystąpiła do (...) Oddział w G. z wnioskiem o przyznanie renty rodzinnej po zmarłym ubezpieczonym ojcu A. B. przez płatnika składek Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w S..

Decyzją z dnia 23.11.2015 r. (...) Oddział w G. przyznał K. B. rentę rodzinną po zmarłym ojcu A. B. od dnia 01.09.2015 r. po spełnieniu warunku niezbędnego do jej przyznania – tj. podjęcia nauki od 01.09.2015 r., albowiem z zaświadczenia Zespołu Szkół (...) w S. z dnia 09.11.2015 r. wynikało, iż K. B. jest uczennicą I klasy Liceum Ogólnokształcącego dla dorosłych w roku szkolnym 2015/2016.

W dniu 05.08.2015 r. K. B. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oddział w G. wniosek o przyznanie jednorazowego odszkodowania po zmarłym ojcu w dniu 20.06.2015 r. wskutek wypadku przy pracy.

Decyzją z dnia 18.11.2015 r. organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do jednorazowego odszkodowania uznając, iż K. B. w dniu śmierci ojca nie kontynuowała nauki.

Wnioskodawczyni choć nie była klasyfikowana za II semestr szkolny w Zespole Szkół (...) w S., nie utraciła formalnego statusu ucznia, nie została także skreślona z listy uczniów, albowiem nie złożyła deklaracji o rezygnacji ze szkoły, a także wniosku o powtarzanie klasy pierwszej. Komplet dokumentów K. B. odebrała w dniu 03.09.2015 r.

Dowód:

Akta rentowe (...)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

W niniejszej sprawie co do kwestii zaistnienia śmiertelnego wypadku przy pracy, któremu uległ ojciec wnioskodawczyni A. B. w dniu 03.02.2015 r. nie było sporu. Lekarz Orzecznik ZUS z opinii lekarskiej z dnia 28.09.2015 r. ustalił 100% stałego uszczerbku na zdrowiu A. B. spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 03.02.2015 r. Komisja Lekarska ZUS Oddział w Z. w opinii lekarskiej z dnia 14.10.2015 r. uznała, iż liczne obrażenia ciała A. B. wskutek wypadku przy pracy doprowadziły do zgonu w dniu 20.06.2015 r. i ustaliła związek śmierci z wypadkiem przy pracy z dnia 03.02.2015 r. Bezspornym było także, iż decyzją z dnia 23.11.2015 r. (...) Oddział w G. przyznał K. B. rentę rodzinną po zmarłym ojcu A. B. od dnia 01.09.2015 r. po spełnieniu warunku niezbędnego do jej przyznania – tj. podjęcia nauki od 01.09.2015 r., albowiem z zaświadczenia Zespołu Szkół (...) w S. z dnia 09.11.2015 r. wynikało, iż K. B. jest uczennicą I klasy Liceum Ogólnokształcącego dla dorosłych w roku szkolnym 2015/2016.

Sporna była tylko i wyłącznie okoliczność, czy wnioskodawczyni wobec śmierci ojca A. B., jako jego córka ma prawo do otrzymania jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci ubezpieczonego ojca, którą poniósł w dniu 20.06.2015 r. wskutek wypadku przy pracy, jakiemu uległ w dniu 03.02.2015 r.

W myśl art. 13 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych członkom rodziny ubezpieczonego, który zmarł wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Odszkodowanie to przysługuje również w razie śmierci wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej rencisty, który był uprawniony do renty z ubezpieczenia wypadkowego. Członkami rodziny uprawnionymi do odszkodowania są: dzieci własne, dzieci drugiego małżonka, dzieci przysposobione oraz przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo

i inne dzieci, w tym również w ramach rodziny zastępczej, spełniające w dniu śmierci ubezpieczonego lub rencisty warunki uzyskania renty rodzinnej;

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) prawo do renty rodzinnej mają dzieci własne do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 rok życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 roku życia.

Przez naukę w szkole rozumie się naukę w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych (publicznych i niepublicznych), szkołach wyższych (państwowych i niepaństwowych), szkołach prowadzonych przez Kościół (...), a także pozaszkolne formy kształcenia, doksztalcania bądź doskonalenia zawodowego (np. w ramach różnego rodzaju kursów lub praktyk zawodowych) w grę wchodzi wszelkie formy kształcenia w systemie stacjonarnym, zaocznym, wieczorowym i korespondencyjnym (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 13 maja 2015 r., I UK 414/13, LEX nr 1483946).

W niniejszej sprawie bezsporną pozostawała także okoliczność, iż wnioskodawczyni w roku szkolnym 2014/2015 r. była uczennicą klasy I D Zespołu Szkół (...) w S. wchodzącego w skład zespołu kształcącego w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych. K. B. uzyskała promocję na semestr II, lecz zaprzestała kontynuowania nauki od dnia 28.02.2015 r. z zamiarem podjęcia jej powtórnie od nowego roku szkolnego (...) tj. od września 2015 r. w klasie I w Zespole Szkół (...) w S., w którym zajęcia odbywają się w weekendy. Co istotne wnioskodawczyni choć nie była klasyfikowana za II semestr szkolny w Zespole Szkół (...) w S., nie utraciła formalnego statusu ucznia, nie została także skreślona z listy uczniów, albowiem nie złożyła deklaracji o rezygnacji ze szkoły, a także wniosku o powtarzanie klasy pierwszej. Komplet dokumentów K. B. odebrała w dniu 03.09.2015 r., a od dnia 01.09.2015 r. podjęła naukę w klasie I w Zespole Szkół (...) w S..

Na tle tak dokonanych ustaleń występuje kwestia prawną, która wymagała rozważenia i rozstrzygnięcia dotyczyła wykładni art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a ściślej użytego w tym przepisie zwrotu „do ukończenia nauki w szkole”.

Nie budzi wątpliwości stwierdzenie, że ukończenie nauki w szkole jest efektem, co do zasady, pobierania nauki, co wiąże się, na ogół, z uczęszczaniem do szkoły, a zatem z byciem uczniem. W orzecznictwie sądów przyjmuje się, że o statusie ucznia decydują względy formalne. Mówiąc inaczej, uczniem jest ten, kto figuruje jako uczeń w ewidencji szkoły. Nie przestaje wobec tego być uczniem osoba faktycznie zwolniona z obowiązku uczęszczania do szkoły i wypełniania innych regulaminowych obowiązków szkolnych, która jednak nie została skreślona z listy uczniów. Za kontynuowanie nauki uznaje się przeto niektóre przerwy w faktycznym jej pobieraniu. W odniesieniu do nauki w szkołach wyższych za czas jej kontynuowania uznano okres urlopu dziekańskiego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2000 r, II UKN 739/99, OSNP 2002 nr 9, poz. 215). W stosunku do uczniów szkół średnich nie stanowi przerwy w pobieraniu nauki „urlop zdrowotny” (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 kwietnia 1992 r, III AUr 192/92, OSA 1992 nr 10, poz. 53).

Ukończenie nauki następuje najczęściej poprzez wypełnienie przez ucznia wymagań programowych, czego potwierdzeniem jest świadectwo ukończenia szkoły. Może być ono wszakże rezultatem innych także okoliczności (zdarzeń), niż uzyskanie świadectwa ukończenia szkoły. Na gruncie art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy przez ukończenie nauki w szkole należy rozumieć również jej zaprzestanie np. przez skreślenie z listy uczniów. Definitywne (ostateczne) skreślenie z listy uczniów powoduje w zakresie prawa do renty rodzinnej taki sam skutek, jaki wynika z ukończenia nauki potwierdzonego świadectwem szkolnym. Powstaje jednak problem czy przerwa w edukacji wynikająca zaprzestaniem do jej uczęszczania i nieotrzymaniem klasyfikacji na kolejny semestr i ponownego przyjęcia w ich poczet (przerwa formalna) lecz do innej placówki (zmiana szkoły) powinna być traktowana inaczej niż przerwa faktyczna (urlopy). Zwłaszcza wtedy, gdy są one spowodowane i uzasadnione takimi samymi lub podobnymi, zbliżonymi rodzajowo, okolicznościami o charakterze obiektywnym (np. sytuacjami życiowymi utrudniającym lub uniemożliwiającym naukę).

Uczęszczanie do szkoły w kontekście wykładni zwrotu „ukończenie nauki w szkole” należy rozumieć jako określenie szczególnej sytuacji, gdy ubezpieczony nie pracuje zarobkowo i kształci się, bądź też zamiar kształcenia rzeczywiście posiada i swoimi działaniami realizuje (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 08 marca 2011 r., III AUa 1509/10, POSAG 2013/2/132-138; wyrok SA w Poznaniu z dnia 13 lutego 2014 r., III AUa 1295/13, LEX nr 1466874)/

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.) nie przewidziano instytucji urlopu ani zdrowotnego ani urlopu na przerwę w nauce. Inna jest sytuacja prawna uczniów, którzy, jak wnioskodawczyni ukończyli 18 lat i w związku z tym nie podlegają obowiązkowi szkolnemu. Mają oni wprawdzie prawo do dalszego kształcenia się, ale niewywiązywanie się z obowiązków ucznia podlega sankcjom przewidzianym w statucie szkoły, w tym skreśleniem z listy uczniów. Przyczyny skreślenia mogą być, jak należy sądzić z treści art. 39 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, rozmaitej natury.

Jak wskazano wcześniej z pisma Zespołu Szkół (...) w S. z dnia 04.01.2016 r. wynika, iż wnioskodawczyni była klasyfikowana za I semestr roku szkolnego 2014/2015, lecz z uwagi na wypadek ojca przestała uczęszczać do szkoły w II semestrze i nie była klasyfikowana za ten semestr do klasy następnej, a także choć nie była klasyfikowana nie utraciła formalnego statusu ucznia, nie została także skreślona z listy uczniów, albowiem nie złożyła deklaracji o rezygnacji ze szkoły, a także wniosku o powtarzanie klasy pierwszej. Co istotne K. B. podjęła powtórnie naukę od nowego roku szkolnego (...) tj. od września 2015 r. w klasie I w Zespole Szkół (...) w S..

W tym miejscu wskazać należy, iż renta rodzinna pełni wszak głównie funkcję alimentacyjną. Jej celem podstawowym jest dostarczenie środków utrzymania tym dzieciom, które, ze względu na wiek, stan zdrowia lub kształcenie się, nie mają możliwości pozyskiwania tychże środków własną pracą (działalnością zarobkową). Stanowi pieniężną rekompensatę utraty, przede wszystkim, ale nie tylko ekonomicznego, wsparcia ze strony zmarłego rodzica (innej osoby, na której ciążył obowiązek alimentacyjny wobec dziecka). Dlatego też przysługuje każdemu dziecku uczącemu się w szkole, także w okresach przerw w nauce, i to niezależnie od tego czy formalnie zachowało ono status ucznia. Uwzględniając całokształt regulacji dotyczącej renty rodzinnej dla dzieci, jak również cele tego świadczenia, zaprezentowany przez organ rentowy formalizm w pojmowaniu terminu „uczeń”, a w konsekwencji rozumienia pojęcia „ukończenie nauki”, nie jest ani uprawniony, ani usprawiedliwiony.

Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 26 września 2012 r. w sprawie III Aua 351/12 podzielił utrwalony w orzecznictwie sądowym pogląd, że prawo do renty rodzinnej jest związane przede wszystkim z posiadaniem statusu ucznia lub studenta. Status ucznia jest pojęciem formalnym. Powstaje przez wpisanie na listę uczniów szkoły, a ustaje przez skreślenie z niej lub ukończenie szkoły. Do chwili skreślenia z listy uczniów nie dochodzi zatem do utraty tego statusu w trakcie roku szkolnego. Dla oceny prawa do renty rodzinnej nie ma znaczenia frekwencja uprawnionego w zajęciach szkolnych. Dopuszczalne są dłuższe przerwy w studiach np. z powodu urlopów zdrowotnych. Trudno w tej sytuacji przyznać rację organowi rentowemu, że okres nieuczęszczania na zajęcia z powodu wypadku ojca i konieczności sprawowania opieki nad chorą matką, potwierdzonej szeregiem dokumentów, w czasie roku szkolnego stanowi okoliczność skutkującą utratą prawa do renty rodzinnej przez ucznia. Co więcej, organ rentowy nie jest uprawniony do ustalania prawa do renty rodzinnej na podstawie uczestniczenia przez uprawnionego w zajęciach szkolnych. Ustawową przesłanką ustania prawa do tego świadczenia jest bowiem ukończenie nauki w szkole, a nie sposób jej pobierania.

Zdaniem Sądu wnioskodawczyni podejmując naukę w innej szkole od dnia 01.09.2015 r. w sposób jednoznaczny wykazała, iż jej edukacja nie została przez nią ukończona, a sposób jej pobierania i przerwa w jej kontynuowaniu wynikała jedynie z sytuacji życiowej w której nagle się znalazła. K. B. wykazała jednak przede wszystkim zamiar kształcenia, który swoimi działaniami w sposób jasny realizowała poprzez aplikowanie do innej placówki. Z całokształtu okoliczności sprawy i jej specyficznego charakteru wynika, iż zamiarem wnioskodawczyni nie było zakończenie procesu edukacji, lecz jedynie zmiana szkoły, a w szczególności trybu nauczania pozwalającego na uczestniczenie w zajęciach w weekendy. Postępowanie K. B. było wymuszone przez okoliczności życiowe i zdaniem Sądu przyjąć należy, że gdyby A. B. nie uległ wypadkowi sposób pobierania nauki przez wnioskodawczynię nie zmienił by się. Sąd ustalił, iż przed wypadkiem A. B. funkcjonowanie i nauka wnioskodawczyni odbywała się w oparciu o

pewien schemat, w którym K. B. zajmowała się chorą matką od godziny 15:00 tj. po powrocie ze szkoły, zaś do tego czasu czynił to jej ojciec. Bezsprzeczne jest także, że w chwili wypadku ojca, który w efekcie spowodował jego śmierć cały trud pomocy T. K. spoczął na wnioskodawczyni, co znajduje także potwierdzenie w zaświadczeniu lekarskim z dnia 21.06.2016 r. z którego treści wynika, iż od dnia 03.02.2015 r. wnioskodawczyni była jedynym opiekunem ciężko chorej matki i samodzielnie sprawowała nad nią opiekę. Na tę okoliczność zeznawali także świadkowie, którzy podali, iż to K. B. po wypadku ojca całkowicie przejęła obowiązki opieki nad matką, zaś sprawami związanymi z leczeniem ojca przejęła na siebie ciotka wnioskodawczyni. Świadek J. K., syn T. K. wskazał, iż z uwagi na swoje zobowiązania nie mógł pomagać wnioskodawczyni w opiece nad chora matką, której ciężar po wypadku A. B. w całości spadł na siostrę. Podał nadto, iż nikt nie pomagał K. B. w czynnościach sprawowania opieki, które polegały na podaniu lekarstw, czynnościach higienicznych, przygotowaniu i podaniu posiłku i odprowadzeniu do toalety, która znajdowała się na półpiętrze. Świadkowie wskazywali także, iż T. K. wymagała opieki całodobowej i kompleksowej już przed datą wydania orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 23.11.2015 r., w którym T. K. została uznana za niezdolną do samodzielnej egzystencji od 21.07.2015 r. do 30.11.2016 r. Zarówno wnioskodawczyni, jak i D. B. oraz J. K. podali, iż matka wnioskodawczyni dostała udaru na przełomie lat 2014/2015 i od tego czasu była osobą potrzebującą stałej pomocy osób trzecich. Powyższe potwierdza także dokumentacja medyczna T. K., która nie była kwestionowana przez organ rentowy.

Podsumowując wskazać należy, iż w dniu śmierci ojca A. B. wnioskodawczyni spełniała ustawowe przesłanki do otrzymania jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci ojca. Jak słusznie stwierdził Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 16 stycznia 2013 r. w sprawie III AUa 681/12 okoliczność, że zainteresowana została skreślona z jednego kierunku studiów i podjęła studia na innym kierunku nie pozbawia jej prawa do świadczenia rentowego po ojcu.

W tym miejscu wskazać należy, iż w orzecznictwie podkreśla się bowiem, że okres pobierania nauki na gruncie powołanego wyżej przepisu pojmowany jest szeroko i obejmuje okres nie tylko efektywnego uczestniczenia w zajęciach objętych programem danej szkoły, ale również okres wakacji, urlopu zdrowotnego, jak również przerw wynikających ze skreślenia z listy uczniów i ponownego przyjęcia w ich poczet, jako realizacja przesłanki zamiaru dalszego kształcenia.

Z analogiczną sytuacją mamy bowiem do czynienia w sprawie niniejszej. Wnioskodawczyni zrezygnowała z kontynuowania nauki w jednej placówce, choć formalnie nie została skreślona z listy uczniów i podjęła naukę w innej szkole oferującej weekendowy tryb kształcenia. Nie sposób zatem nie zauważyć, iż powódka nie tylko miała zamiar dalszej edukacji, lecz także jej ciągłość nie została przerwana. Wprawdzie od dnia 28.02.2015 r. wnioskodawczyni nie wykazywała żadnej aktywności edukacyjnej, to braku aktywności świadczącej o zamiarze jej kontynuowania nie można K. B. przypisać. Wnioskodawczyni nie stwarzała także pozorów jej kontynuowania, lecz wraz z zaprzestaniem uczęszczania na lekcje zapisała się do innej placówki, w której rodzaj prowadzonych zajęć pozwalał jej na wypełnianie swoich obowiązków względem matki. Okoliczność, iż rozpoczęcie nauki w nowej szkole była możliwa dopiero od nowego roku tj. od 01.09.2015 r. pozostaje w niniejszej sprawie bez znaczenia i jawi się jako całkowicie niezależna od K. B.. W systemie oświaty bowiem nowy rok szkolny rozpoczyna się z dniem 1 września i nie jest możliwa zmiana placówki w trakcie jego trwania. Wyżej wymieniony okres stanowił zatem w przypadku odwołującej przerwę w nauce o charakterze przejściowym, wywołaną nadzwyczajnymi i obiektywnymi przyczynami – stanem zdrowia matki i wypadkiem ojca i choć możliwość skorzystania z takiej przerwy nie została przewidziana w Statucie Zespołu Szkół (...) w S. i innych wewnętrznych aktów regulujących sposób funkcjonowania placówki i uczniów do niej uczęszczających, to winien być przez wzgląd na zasady współżycia społecznego traktowany jako swoisty urlop zdrowotny czy dziekański. Przepisy o rencie rodzinnej nie uzależniają bowiem prawa do tego świadczenia od systematyczności nauki, jej pozytywnych rezultatów, ewentualnego powtarzania semestrów. Jedyny warunek to kontynuowanie lub zamiar kontynuowania nauki i ograniczenie wiekowe (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 7 maja 2013 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 1457/12, lex numer 1324742).

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał odwołanie za uzasadnione. Zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 1 i ust. 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych Jeżeli do jednorazowego odszkodowania uprawniony jest tylko jeden członek rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty,

przysługuje ono w wysokości: 18-krotnego przeciętnego wynagrodzenia, gdy uprawnionymi są małżonek lub dziecko. Do ustalania wysokości jednorazowego odszkodowania przepisy art. 12 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 i 5 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20 % przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z zastrzeżeniem art. 55 ust. 1.. Do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w ust. 1-4, przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 15.. W dacie wydania decyzji wynagrodzenie o jakim mowa w art. 14 ust. 1 pkt. ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynosi - 68 102 zł..

Z uwagi na powyższe, w oparciu o powołane przepisy i art. 477¹⁴ § 2 kpc, Sąd orzekł jak w sentencji orzeczenia, o kosztach procesu rozstrzygając w oparciu o art. 98 § 1 i 3 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony oraz Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461 oraz z 2015 r. poz. 616 i 1079) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oddział w G. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 zł tytułem kosztów procesu.